

13 Φεβρουαρίου, 1991

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΛΤΔ.,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 456/86).

Συνταγματικότητα Νόμου — Τεκμήριο Συνταγματικότητας των νόμων μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου — Το βάρος απόδειξης βαρύνει τον αιτητή που εγείρει θέμα αντισυνταγματικότητας του νόμου.

5 *Συνταγματικότητα Νόμου — Το Δικαστήριο δεν εξετάζει θέματα αντισυνταγματικότητας νόμου αόριστα, αλλά όταν εγείρονται ειδικά και όταν είναι απαραίτητο για την εκδίκαση και έκβαση της συγκεκριμένης υπόθεσης.*

10 *Με την προσφυγή αυτή προσβλήθηκε απόφαση του καθ' ου η αίτηση να επιβάλει πρόσθετο φόρο 10% επί της φορολογίας της αιτήτριας εταιρείας για το φορολογικό έτος 1985, κατ' εφαρμογή του άρθρου 29(1) του Νόμου 4/78.*

15 *Η προσφυγή βασίστηκε επί του νομικού σημείου της αντισυνταγματικότητας του άρθρου 29(1) του Νόμου 4/78 επί του οποίου στηρίχθηκε η ως άνω φορολογία. Ήταν ισχυρισμός των δικηγόρων της αιτήτριας εταιρείας ότι η πρόνοια του άρθρου 29(1) του Ν. 4/78 είναι αντίθετη και/ή καταστρατηγεί την Περί Τόκου Νομοθεσία. Επίσης ισχυρίστηκαν ότι εφόσον το πρόσθετο επιβληθέν ποσό δεν είναι ούτε τέλος, ούτε πρόστιμο, ούτε ανταποδοτικός φόρος, ούτε πρόσθετη επιβάρυνση, αποτελεί φόρο, η επιβολή του οποίου προσφύσει στις πρόνοιες του άρθρου 24.1 του Συντάγματος, γιατί η αιτήτρια κλήθηκε να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη όχι ανάλογα με τη δύναμή της αλλά για την αδυναμία της να προβλέψει το εισόδημά της για το 1985.*

25 *Ο δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση παραθέτοντας διάφορες αποφάσεις ισχυρίστηκε μεταξύ άλλων ότι το εν λόγω ποσό δεν αποτε-*

λούσε φόρο αλλά πρόσθετη επιβάρυνση που έχει ως σκοπό την αποζημίωση του δημόσιου ταμείου για τυχόν επιβαρύνσεις που δημιουργούνται από την μη έγκαιρη πληρωμή των φόρων.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 10

(1) Η αιτήτρια εταιρεία δεν ήταν υποχρεωμένη βάσει του άρθρου 27 να υποβάλει δήλωση με τον δικό της υπολογισμό του προβλεπόμενου εισοδήματος.

(2) Υπάρχει τεκμήριο συνταγματικότητας του νόμου μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου. Το βάρος απόδειξης βαρύνει εκείνον που εγείρει την αντισυνταγματικότητά του. 15

(3) Το Δικαστήριο δεν εξετάζει θέματα αντισυνταγματικότητας αόριστα αλλά όταν εγείρονται ειδικά και είναι απαραίτητο για την εκδίκαση και έκβαση της συγκεκριμένης υπόθεσης.

(4) Στην παρούσα υπόθεση οι εισηγήσεις της αιτήτριας εταιρείας αναφορικά με την αντισυνταγματικότητα του άρθρου 29(1) είναι ασαφείς και αόριστες. 20

Η προσφυγή απορρίπτεται με £100 έξοδα.

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Georgallides v. The Village Commission of Ayia Phyla, 4 R.S.C.C. 94. 25

Kantara Shipping Ltd. v. The Republic (1969) 3 C.L.R. 95.

In Re Working Urban Council (Basingstoke Canal) Act, 1911 [1914] 1 Ch. 300.

Chandler v. D.P.P. [1964] A.C. 763. 30

Apostolides and Others v. Republic (1982) 3 C.L.R. 928.

Republic v. Kyriacou (1987) 3 C.L.R. 1189.

Karaliotas v. Republic (1987) 3 C.L.R. 179.

Charalambous v. Republic (1986) 3 C.L.R. 557.

Josephin v. Republic (1986) 3 C.L.R. 111. 35

Panayiotides v. Republic (1986) 3 C.L.R. 495.

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών να επιβάλει πρόσθετο φόρο 10% επί της φορολογίας των αιτητών για το φορολογικό έτος 1985.

5 Γ. Κορφιώτης, για τους αιτητές.

Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον καθ' ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

10 Ο Δικαστής κ. Δημητριάδης ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ: Η αιτήτρια εταιρεία είναι ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Ιδρύθηκε το 1982 και διεξάγει εμπορικής φύσης εργασίες.

15 Η αιτήτρια εταιρεία, με δήλωσή της ημερ. 4.2.85, που απόστειλε στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 27 των Περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων 1978 - 1979 (Νόμος 4/78 όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 23/78 και 41/79), υπολόγισε το φορολογητέο εισοδήμά της σε £1,000.- και τον πληρωτέο φόρο σε £425.-. Με βάση αυτή τη δήλωση το Γραφείο Φόρου Εισοδήματος εξέδωσε προσωρινή φορολογία για το πιο πάνω ποσό.

25 Στις 21.2.86 η αιτήτρια εταιρεία υπόβαλε κανονική δήλωση του εισοδήματός της και λογαριασμούς για το 1985, που έδειχναν κέρδος £5,111. Με βάση τα στοιχεία αυτά έγινε νέα φορολογία και ζητήθηκε από την αιτήτρια να πληρώσει επιπλέον ποσό εκ £174.72 αντιπροσωπεύον 10% επί της διαφοράς της αρχικής και της τελικής δηλώσεως της, όπως προνοούσε το άρθρο 29(1) του Νόμου. Η αιτήτρια, με επιστολή της ημερ. 25.4.86 υπόβαλε ένσταση για 30 την επιβολή του πιο πάνω πρόσθετου ποσού για το λόγο ότι θεωρούσε την επιβολή σ' αυτήν του πρόσθετου αυτού ποσού άδικη και αντισυνταγματική.

Με επιστολή του ημερ. 24.6.86, το Γραφείο Φόρου Εισοδήματος απόρριψε την ένσταση της αιτήτριας και της απέστειλε την τελική φορολογία για το 1985, εναντίον της οποίας καταχωρήθηκε η παρούσα προσφυγή, με την οποία αιτείται -

5

"Δήλωσιν του Σεβαστού Δικαστηρίου ότι ο υπό του Εφόρου του Φόρου Εισοδήματος Λευκωσίας επιβληθείς πρόσθετος φόρος 10%, ήτοι ποσόν £174.72 επί της φορολογίας των Αιτητών υπ' αριθμόν 11-20175070 διά το φορολογικόν έτος 1985 κηρυχθή άκυρος και/ή παράνομος και/ή εστερημένη οιουδήποτε νομικού αποτελέσματος."

10

και την οποία βασίζει στο πιο κάτω νομικό σημείο:

"Η πρόνοια του άρθρου 29(1) του Νόμου 4 του 1978 επί της οποίας η ως άνω φορολογία εβασίσθη τυγχάνει Αντισυνταγματική και/ή αντίθετος και/ή καταστρατηγεί την περί Τόκου Νομοθεσίαν Κεφ. 150."

15

Το μόνο νομικό σημείο που οι δικηγόροι της αιτήτριας εταιρείας συζήτησαν στη γραπτή αγόρευσή τους είναι ότι οι πρόνοιες του άρθρου 29(1) των Περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμων 1978 - 1979, που εισάχθηκε με το άρθρο 2 του Νόμου 41/79, είναι αντισυνταγματικές. Οι δικηγόροι της αιτήτριας ισχυρίστηκαν ότι το επίδικο ποσό δεν αποτελεί ούτε τέλος, ούτε ανταποδοτικό φόρο, ούτε πρόσθετη επιβάρυνση για παράλειψη πληρωμής επιβληθείσας φορολογίας, ούτε πρόστιμο ή ποινή και, επομένως, είναι φόρος, πράγμα που αναφέρεται εξάλλου και στην επιστολή του Γραφείου του Φόρου Εισοδήματος με ημερ. 24.6.86. Η επιβολή τέτοιου φόρου, είναι ο ισχυρισμός των δικηγόρων της αιτήτριας, προσκρούει στις πρόνοιες του άρθρου 24.1 του Συντάγματος και είναι, επομένως, αντισυνταγματική γιατί η αιτήτρια καλείται να συνεισφέρει στα δημόσια βάρη όχι ανάλογα με τη δύναμή της αλλά για την αδυναμία της να προβλέψει το εισόδημά της για το 1985.

20

25

30

35

Ο δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση υπόβαλε ότι το 10% που επιβλήθηκε στους αιτητές δεν αποτελεί στην πραγματικότητα φόρο αλλά πρόσθετη επιβάρυνση η οποία σκοπό έχει να αποζημιώσει το δημόσιο ταμείο για τυχόν επιβαρύνσεις που δημιουργούνται από τη μη έγκαιρη πληρωμή των φόρων. Τον ισχυρισμό αυτό βάσισε στις υποθέσεις *Georgallides v. The Village Commission of Agia Phyla and another*, 4 R.S.C.C. 94, *Kantara Shipping Ltd. v. The Republic* (1969) 3 C.L.R. 95. Είναι επίσης η εισήγησή του ότι ο πλαγιώτιτλος του άρθρου 29 του Νόμου, ο οποίος προνοεί την επιβολή επιπρόσθετου ποσού και στον οποίο το ποσό αυτό ονομάζεται "Πρόσθετος φόρος", δεν αποτελεί μέρος του Νόμου και πρέπει να αγνοηθεί. Την εισήγησή του αυτή ο δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση βάσισε στις πιο κάτω δύο αποφάσεις των Αγγλικών Δικαστηρίων: *In Re Working Urban Council (Basingstoke Canal) Act*, 1911 (1914) 1 Ch. 300, *Chandler v. D.P.P.* [1964] A.C. 763. Τέλος, ο δικηγόρος ισχυρίστηκε ότι η αιτήτρια από τη μια δεν ήταν υποχρεωμένη να υποβάλει την πρώτη δήλωση με το δικό της υπολογισμό του εισοδήματός της, και από την άλλη μπορούσε, οποτεδήποτε μέσα στο 1985, να αναθεωρήσει τη δήλωσή της.

Ο σχετικός για την υπόθεση αυτή νόμος είναι ο Περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμος του 1978 (Νόμος 4/78), όπως τροποποιήθηκε από τους Νόμους 23/78 και 41/79.

Το άρθρο 27 του Νόμου (όπως ίσχυε πριν την τροποποίησή του από το Νόμο 164/87) λέγει:

"27. Παν πρόσωπον δικαιούται να υποβάλη ιδιόν του υπολογισμόν αναφορικώς προς το αντικείμενον φόρου και τον υπ' αυτού πληρωθησόμενον προσωρινόν φόρον. Εν τοιαύτη περιπτώσει το ποσόν του προσωρινού φόρου είναι το υπό του προσώπου τούτου υπολογισθέν ποσόν και καταβάλλεται κατά την ημερομηνίαν ή τας ημερομηνίας τας καθοριζομένας υπό του Διευθυντού επί της προς τούτο αποστελλομένης ειδοποιήσεως."

Το άρθρο 29(1) (πριν αναριθμιστεί σε άρθρο 26 από το Νόμο 164/87) όπως ίσχυε όταν λήφθηκε η επίδικη απόφαση, έχει ως εξής:

"29(1) Οσάκις δι' εν έτος το αντικείμενο του προσωρινού φόρου είναι χαμηλότερον των τριών τετάρτων του αντικειμένου του φόρου, ως τούτο θα έχη τελικώς εξακριβωθή, το πρόσωπον τούτο υπόκειται, επιπροσθέτως προς το ποσόν του κανονικού φόρου, εις πληρωμήν ποσού ίσου προς το εν δέκατον της διαφοράς μεταξύ του ποσού του φόρου ως τούτο έχει τελικώς εξακριβωθή και του ποσού του προσωρινού φόρου του πληρωτέου ή πληρωθέντος συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος Μέρους:

Νοείται ότι αι διατάξεις του παρόντος εδαφίου δεν εφαρμόζονται εις περίπτωσιν καθ' ην πρόσωπόν τι αμφισβητεί επί Δικαστηρίω την εις αυτό επιβληθείσαν φορολογίαν επί νομικού σημείου μη εισέτι αποφασισθέντος".

Από τη φρασεολογία του άρθρου 27 έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η αιτήτρια εταιρεία δεν ήταν υποχρεωμένη, πριν τη λήξη του 1985, να υποβάλει δήλωση με δικό της υπολογισμό του προβλεπόμενου εισοδήματός της για το χρόνο αυτό και, επομένως, εκτός αν οι πρόνοιες του άρθρου 29(1) του Νόμου είναι αντισυνταγματικές, τότε η επίδικη απόφαση λήφθηκε νόμιμα.

Έρχομαι τώρα στο θέμα της αντισυνταγματικότητας του άρθρου 29(1) του Νόμου. Νόμος τεκμαίρεται ότι είναι συνταγματικός μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου και το βάρος της απόδειξης βαρύνει εκείνον που εγείρει την αντισυνταγματικότητά του (βλ., μεταξύ άλλων αποφάσεων, *Apostolides & Others v. Republic* (1982) 3 C.L.R. 928). Επίσης, το Δικαστήριο δεν εξετάζει θέματα αντισυνταγματικότητας αόριστα, αλλά όταν εγείρονται ειδικά και είναι απαραίτητο για την εκδίκαση και έμβαση της συγκεκριμένης υπόθεσης. (Βλ. *Republic v. Kyriacou* (1987) 3 C.L.R. 1189, *Karaliotas v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 179, *Chara-*

Iambous v. Republic (1986) 3 C.L.R. 557, *Josephin v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 111, *Panayiotides v. Republic* (1986) 3 C.L.R. 495).

5 Στην υπόθεση αυτή η αιτήτρια εταιρεία δεν με έχει ικανοποιήσει γιατί οι πρόνοιες του άρθρου 29(1) του Νόμου είναι αντισυνταγματικές. Οι εισηγήσεις της αιτήτριας στις γραπτές αγορεύσεις της γι' αυτό το νομικό σημείο είναι ασαφείς και αόριστες. Όπως έχω αναφέρει πιο πάνω, ο δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση υπόβαλε πως η αιτήτρια
10 εταιρεία μπορούσε οποτεδήποτε μέσα στο 1985 να αναθεωρήσει τη δήλωση εισοδήματός της. Η εισήγηση του δικηγόρου του καθ' ου η αίτηση όμως δεν ευσταθεί γιατί το δικαίωμα αυτό δόθηκε στο φορολογούμενο με το Νόμο
15 164/87, και επομένως η αιτήτρια εταιρεία δεν είχε το δικαίωμα αυτό το 1985.

Για τους λόγους που ανάφερα πιο πάνω η προσφυγή αποτυγχάνει και, επομένως, απορρίπτεται.

Η αιτήτρια εταιρεία να πληρώσει £100.- έξοδα του καθ' ου η αίτηση.

Προσφυγή απορρίπτεται με £100 έξοδα.